

**Statistikdokumentation for
Pris- og mængdeudvikling i jordbruget 2014 4. kvartal**

1 Indledning

Statistikens formål er især at belyse aktuelle forskydninger i primærlandbrugets priser og mængder som indikation på udviklingen i landbrugets økonomi. Indtil slutningen af 80'erne blev den direkte relaterede konjunkturstatistik udgivet på månedsbasis, siden kvartalsvis. Fra 2013 suppleret med årlig publikation som følge af sammenlægning med anden prisstatistik. Mængden af animalske produkter anvendes til at beregne forsyningsbalancer og prognoser for kommende produktion. Se mere i varedeklarationen *Animalske landbrugsprodukter. Produktbalancer*. Indeks for landbrugets salgsprodukter belyser henholdsvis prisudviklingen for både vegetabiliske og animalske salgsprodukter samt mængdeudviklingen for animalske salgsprodukter. Indeks for produktionsmidler belyser prisudviklingen for landbrugets omkostninger inkl. faste investeringer. Indeksene indgår i Eurostats statistik over landbrugspriser og der anvendes en fælles EU-manual i beregningerne. Pris- og mængdeinformationerne anvendes endvidere ved opgørelsen af landbruget bruttofaktoringkomst, som opgøres for kalenderår med tilhørende indeks for priser og mængder. I denne opgørelse er der dog en lidt ændret dækning af produkter og produktionsfaktorer. Se varedeklarationen *Landbrugets bruttofaktoringkomst* for yderligere information. Prisindeks for investeringer i maskiner og bygninger i landbruget anvendes i beregninger af afskrivninger i landbruget, da disse er baseret på genanskaffelsespriser/nutidspriser. Indtil midten af halvfjerdserne blev indeks for landbrugets salgsprodukter beregnet med driftsåret 1963/64 som vægtbasis- og sammenligningsår. Indeks blev da beregnet for henholdsvis landbrugs- og gartnerisektoren. Disse indeks er beregnet tilbage til 1956 og er senest offentliggjort i publikationen *Landbrugsstatistik 1976*. Pris- og mængdeindeks er med den nuværende dækning af salgsprodukter og produktionsmidler beregnet for årene siden 1970. Der er taget udgangspunkt i den udvidede definition af landbrugets bruttofaktoringkomst som omfatter landbrugsprodukter (herunder pelsskind), gartneriprodukter og produkter fra jagt og biavl. Basisår skiftes hvert 5. år, senest er år 2010 anvendt som basisår.

2 Indhold

Statistikken omfatter kvartalsvis og årlig belysning af landbrugets priser for såvel salgsprodukter som en række produktionsfaktorer inkl. investeringsgoder samt belysning af mængder og værdier for den animalske salgsproduktion. Desuden formidles på månedsbasis en række informationer via Statistikbanken. Statistikken omfatter både landbrug og gartneri. Målepunktet for informationer er ved salgsprodukters levering fra bedrift (af gård) og ved forbrugsmidlers ankomst til bedriften (an gård). Statistikken består dels af en række faktiske priser og mængder, dels af indeks for udvikling. Indeks for de enkelte produkter sammenvejes til et samlet indeks for salgsprodukter og et samlet indeks for forbrug i produktionen samt faste investeringsgoder i landbruget. Indeks beregnes med udgangspunkt i et basisår, som udskiftes med 5 års mellemrum. Belysningen følger stort set de samme varer som ved opgørelsen af landbrugets bruttofaktoringkomst, dog undtaget eksempelvis sekundære produkter, maskinstationsydelser og indirekte bankomkostninger. Omvendt - og ganske væsentligt - indeholder prisstatistikken udviklingen i priserne på investeringsgoder i landbruget, dvs. i maskiner, inventar, bygninger og grundforbedringer. Indsamling og formidling af priser og mængder sker differentieret under hensyn til væsentlighed og tilgængelighed af data. I den løbende statistik lægges der vægt på kvartals- og månedsvis formidling af priser og prisindeks samt på mængdeoplysninger for den animalske produktion. For sidstnævnte gruppe er der generelt oplysninger på månedsbasis for både priser og mængder. For den vegetabiliske produktion samt for forbrug i produktionen og investeringsgoder indsamles der ikke informationer om mængder på kvartals- eller månedsbasis. Årsagen hertil er bl.a. stor sæsonvariation og betydelige måleproblemer for især tjenesteydelser og investeringsgoder. Årlige prisindeks og enkelte mængdeindeks for landbrugets salgsprodukter og produktionsfaktorer opgøres i forbindelse med publikationen Jordbrugets prisforhold samt ved opgørelserne af landbrugets bruttofaktoringkomst på kalenderår, hvor vægtgrundlaget for indeksberegningerne til bruttofaktoringkomsten inkluderer den bedriftsinterne omsætning. Dette indebærer at prisindeks for f.eks. den samlede vegetabiliske salgsproduktion vil få en lidt anden værdi, end når der beregnes ud fra principperne i prisstatistikken. Det samme gælder på omkostningssiden, hvor der ud over den interne omsætning inkluderes flere poster i opgørelsen af bruttofaktoringkomsten end ved Jordbrugets prisforhold. Omvendt indgår investeringssiden ikke ved beregning af bruttofaktoringkomsten.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikkenes formål er især at belyse aktuelle forskydninger i primærlandbrugets priser, som indikation på udviklingen i landbrugets økonomi. Indtil slutningen af 80'erne blev den direkte relaterede konjunkturstatistik udgivet på månedsbasis, siden kvartalsvis. Fra 2013 suppleret med årlig publikation som følge af sammenlægning med anden prisstatistik.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Grupperingen der følges er hovedbranche 01, Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri. For nærmere beskrivelse se [DB07](#)

2.3 Sektordækning

Landbrug og gartneri.

2.4 Begreber og definitioner

Priserne indsamles i kr. på måneds-, kvartals- eller årsbasis, alt afhængig hvad der kan lade sig gøre. Indeksene bliver dannet ud fra 2010's bruttofaktorindkomst som vægtgrundlag, med årspriserne fra 2010 = 100. Vægtningen kan variere over året, baseret på brugen eller salget af den pågældende vare / tjeneste.

2.5 Enheder

Indsamlet fra juridiske enheder.

2.6 Population

Danske landbrug og gartneris salg

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Aktuelle udgivelse dækker 2005-

2.9 Basisperiode

Statistikken består dels af en række faktiske priser og mængder, dels af indeks for udvikling. Indeks for de enkelte produkter sammenvejes til et samlet indeks for salgsprodukter og et samlet indeks for forbrug i produktionen samt faste investeringsgoder i landbruget. Indeks beregnes med udgangspunkt i et basisår, som udskiftes med 5 års mellemrum. Basisår skiftes hvert 5. år, senest er år 2010 anvendt som basisår.

2.10 Måleenhed

Månedspriser angives i absolutte værdier, altså kroner. For kvartaler er der indeks, 2010=100. Endelig er der for år både indeks 2010=100 og værdier i absolutte værdier, altså kroner. Priserne er uden moms.

2.11 Referencetid

Statistikken omfatter kvartalsvis og årlig belysning af landbrugets priser for såvel salgsprodukter som en række produktionsfaktorer inkl. investeringsgoder samt belysning værdier for den animalske salgsproduktion. Desuden formidles på månedsbasis en række udvalgte priser via Statistikbanken. Statistikken omfatter både landbrug og gartneri.

2.12 Hyppighed

Kvartalsvis og årligt. Datatabeller for udvalgte landbrugspriser og potteplanter udkommer månedligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Indsamlingshjemmel kan findes i Lov om Danmarks Statistik § 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. december 1992 med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 295 af 2. maj 2000.

Diverse direktiver og forordninger i relation til produktionsoplysninger og opgørelse af landbrugssektorens økonomi, herunder i Parlamentets og Rådets forordning 138/2004 om landbrugsregnskaber i fælleskabet samt retsakter vedrørende animalsk produktion. Der er i EU udarbejdet en manual for opgørelsen af kvartalsvise indeks i relation til statistikken "Agricultural Prices and Indices".

2.14 Indberetningsbyrde

Da der er tale om meget forskellige typer af indberetninger, heraf en del via landbrugets organisationer, og der er derfor ikke opgjort en samlet indberetningsbyrde. Skønsmæssigt er byrden mellem 0,1 og 0,2 årsværk.

2.15 Øvrige oplysninger

[Priser og prisindeks for jordbrug.](#)

3 Statistisk behandling

Ikke relevant for denne statistik.

3.1 Kilder

Oplysninger om landbrugets salgsprodukter samt udsæd, gødning, pesticider, foderstoffer til forbrug i produktionen indhentes blandt landbrugets aftagere og leverandører af varer samt fra offentlige myndigheder. Oplysninger vedrørende omkostninger som fx energi, vedligeholdelse, tjenesteydelser og investeringsgoder trækkes på Danmarks Statistiks generelle prisindsamlinger.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles primært på månedsbasis. Der forekommer dog også indsamling kvartalsvis og enkelte indsamlinger på årsbasis, såsom løn og jordpriser.

3.3 Indsamlingsmetode

Der anvendes primært webspørgeskema via virk.dk's upload løsning. Derudover indgår enkelte ekspertsøn samt dataregistre.

3.4 Datavalidering

Inddata holdes op imod historiske data og aktuel viden indsamlet på området fra diverse fagblade.

3.5 Databehandling

Der udgives absolutte tal og indekserede tal for priser og mængdeudviklingen i jordbruget. De absolutte tal behandles ikke, men gennemsnittet af de indsamlede tal publiceres uden videre behandling. De indekserede tal vægtes ud fra bruttofaktoringkomstens størrelse for de enkelte varer i basisåret 2010. Endvidere foregår der en vægtning på måneder, baseret på en individuel vurdering for størrelsen af salget i hver måned i hele året 2010, der ligger til grund for vægtningen for de enkelte varer. Vægtningen på månedsbasis sammenlægges for at få kvartalsvægten. Såfremt en varegruppes salg skulle ændre sig markant, kan vægtningen give en vis skævvridning i forhold til den enkelte vares reelle betydning, og derved give et skævt billede af den virkelige verden. Dette er uundgåeligt, men derfor rebaseres der også hvert 5.år hvor alle vægte revurderes samt varegruppernes sammensætning.

3.6 Korrektion

Der korrigeres ikke, dog vægtes priser og mængder efter sæsonens betydning. Fx. så vægter korn højere i september lige efter høsten end i marts.

4 Relevans

Statistikken dækker behovet primært til opgørelsen af landbrugets bruttofaktoringkomst for at kunne beregne værditilvæksten. Endvidere er der et behov i branchen for at kunne følge en prisudvikling.

4.1 Brugerbehov

Primære brugere er EU, Fødevareministeriet og landbrugets organisationer. Priserne og indeksene anvendes endvidere i forbindelse med opgørelsen af landbrugets bruttofaktoringkomst.

4.2 Brugertilfredshed

Stor brugertilfredshed fra branchens aktører

4.3 Fuldstændighed af data

Data opfylder alle forordninger til fulde.

5 Præcision og pålidelighed

For nogle produkter, eksempelvis gartneriprodukter, er der en meget bred vifte af kvaliteter og varettyper, hvilket kan gøre det vanskeligt at sikre prisindeksenes kontinuerlige repræsentativitet. For de produktionsfaktorer hvor prisudviklingen baserer sig på den generelle prisstatistik, kan der være særlige forhold vedrørende landbrug, som ikke afspejles. Nogle mængdeindeks til brug for indeksene til landbrugets bruttofaktoriindkomst beregnes indirekte ved brug af værdiudvikling og prisindeks, hvilket ikke giver et helt retvisende resultat. I øvrigt henvises til varedeklarerationer for *Landbrugets bruttofaktoriindkomst* samt om produktion af animalske produkter, henholdsvis *Mælk og mejeriprodukter*, *Slagtedyr og kødproduktion* samt *Æg*. På grund af den store variation i kilder og variable kan der ikke meningsfyldt foretages usikkerhedsberegninger for mængde- og prisindeks under ét. For de mest betydende varer, eksempelvis mælk og kød, foreligger der næsten fuldstændig information og dermed ingen usikkerhed. Priser på korn og foderstoffer er baseret på over 70 pct. af omsætningen og usikkerheden antages derfor for at være lav. Resultaterne er overordnet mest sikre vedrørende salgsproduktion, mens der er flere usikkerhedskilder vedrørende forbrug i produktion og for investeringsgoder.

5.1 Samlet præcision

Den samlede pålidelighed må betegnes som god, især for produkter med stor betydning.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Den samlede pålidelighed må betegnes som god, især for produkter med stor betydning. For nogle produkter, eksempelvis gartneriprodukter, er der en meget bred vifte af kvaliteter og varetyper, hvilket kan gøre det vanskeligt at sikre prisindeksenes kontinuerlige repræsentativitet. For de produktionsfaktorer hvor prisudviklingen baserer sig på den generelle prisstatistik, kan der være særlige forhold vedrørende landbrug, som ikke afspejles. Nogle mængdeindeks til brug for indeksene til landbrugets bruttofaktoriindkomst beregnes indirekte ved brug af værdiudvikling og prisindeks, hvilket ikke giver et helt retvisende resultat.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der er i hovedsagen tale om endelig tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken anses for punktlig.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Der laves to kvartalsvise NYT udgivelser fra Danmarks statistik vedrørende henholdsvis prisudvikling og mængdeudvikling og disse udkommer ca. 6 uger efter kvartalsafslutning. Publikationen "Jordbrugets prisudvikling" udarbejdes årligt og udkommer ca. 3 måneder efter årets afslutning. Der opdateres månedligt en række tabeller i Statistikbanken.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken er punktlig. Dog kan der forekomme forsinkelser i forbindelse med rebasering.

7 Sammenlignelighed

Ikke relevant for denne statistik.

7.1 International sammenlignelighed

Ikke muligt.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Mængde- og prisindeks er ikke fuldt sammenlignelige over en længere tidsrække, idet indeks rebaseres ca. hvert 5. år. Den seneste rebasering (2010=100) er gennemført i 2013. I forbindelse med rebasering til 2010=100 er juletræer og pyntegrønt nu at regne for et landbrugsprodukt grundet NACE Rev.2. Endvidere er der sket en sammenkøring af prisstatistik udarbejdet ifbm. Regnskabsstatistik for jordbrugs opgaver (Kontor overflyttet fra IFRO til kontoret for Fødevarerhverv) og kontoret for Fødevarerhverv, så der fremover kun kommer en samlet jordbrugs prisstatistik fra Danmarks Statistik.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

For udvalgte landbrugsprodukter, belyses disse endvidere af Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Landbrug, gartneri og skovbrug (Nyt fra Danmarks Statistik)

Årspublikationer: Jordbrugets prisforhold, Statistisk Årbog og Statistisk Tiårsoversigt.

Pris- og mængdeoplysningerne findes i og de fleste tabeller opdateres månedligt.

Tilknyttede Statistikbank tabeller:

- LPRIS10 Salgspriser på udvalgte landbrugsprodukter (måned) efter produkt og enhed
- LPRIS15 Salgspriser på potteplanter efter (måned) potteplante og enhed
- LPRIS20 Prisindeks for jordbrugets salg og køb (Kvartal, 2010=100) efter produkt og enhed (
- LPRIS25 Prisindeks for jordbrugets salg og køb (år, 2010=100) efter produkt og enhed
- LPRIS30 Priser for jordbrugets salgsprodukter (år) efter produkt og enhed
- LPRIS35 Priser for jordbrugets produktionsfaktorer (år) efter type og prisenhed

Endvidere er der flere tabeller der udkommer i forbindelse med særligt den animalske del, hvorfra data til mængdeudviklingen kommer fra.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 09:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

[Jordbrugets prisforhold](#) og [Animalsk produktion](#).

8.5 Publikationer

[Publikation](#).

8.6 Statistikbanken

[Priser](#) og [Mængder](#)

8.7 Adgang til mikrodata

For nærmere oplysninger henvises til kontaktpersonen.

8.8 Anden tilgængelighed

Visse priser er ikke tilgængelige grundet fortrolighedshensyn, men indgår i de samlede indeks. Der leveres indeks til Eurostat på kvartaler og årsbasis. Endvidere modtager Eurostat årspriser i absolutte værdier.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Ikke relevant for denne statistik.

8.11 Reference til metodedokumenter

En grundig metodebeskrivelse findes i publikationen Indeksregninger i Danmarks Statistik, København 2005. En grundig beskrivelse af definitioner og retningslinjer anvendt til beregninger af prisindeks forefindes ligeledes i publikationen Håndbog i EU-landbrugsprisstatistik, Eurostat 2002. Der er i 2008 udgivet en revideret version som gælder for 2005=100. Det er besluttet at bruge samme manual, som grundlag for 2010-rebaseringen.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i deltageret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativ er statistikken placeret i kontoret Fødevarerhverv. De statistikansvarlige er:

- Mads Kjeld Meyer-Dissing, tlf. 3917 3381, e-mail: mdi@dst.dk (vegetabilsk)
- Mona Larsen, tlf. 3917 3399, e-mail: mla@dst.dk (animalsk)

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Kontoret for Fødevarerhverv; Erhvervsstatistisk afdeling

9.3 Kontaktpersonens navn

Mads Kjeld Meyer-Dissing

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

mdi@dst.dk

9.7 Telefonnummer

3917 3381

9.8 Faxnummer

39 17 39 99